

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 19/2018
17.05.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председник већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланови већа, у парници по тужби тужиоца „АА“ у стечају, ..., кога заступа пуномоћник Владимир Добрић, адвокат из ..., против туженог „ББ“, ..., кога заступа пуномоћник Драган Текијашки, адвокат из ..., ради утврђења побијања правних радњи стечајног дужника, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5045/15 од 11.05.2017. године, у седници већа одржаној дана 17.05.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5045/15 од 11.05.2017. године.

Одбија се захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију, као неоснован.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Панчеву П 270/12 од 21.04.2015. године, у ставу I изреке одбијен је примарни тужбени захтев да се утврди да су ништави Одлука Скупштине „АА“, ... од 27.03.2010. године, Одлука Управног одбора „АА“, ... од 29.03.2010. године, Споразум о судском поравнању од 22.12.2009. године који су закључили тужилац и тужени и Споразум о вансудском поравнању Ов.бр. ... од 30.03.2010. године који су закључили тужилац и тужени, као неоснован. Ставом II изреке усвојен је евентуални тужбени захтев, па су побијене правне радње тужиоца и туженог које се састоје у закључењу Споразума о судском поравнању од 22.12.2009. године и Споразума о вансудском поравнању Ов.бр. ... од 30.03.2010. године и утврђено је да су исти без правног дејства према стечајној маси тужиоца. Ставом III изреке усвојен је другопостављени основни тужбени захтев, па је побијена изјава заступника тужиоца о признању тужбеног захтева дата 11.02.2010. године у парничном поступку П.бр. 250/2010 и радња пропуштања, изјављивања жалбе на пресуду на основу признања П.бр. 250/2010 од 11.02.2010. године, те је утврђено да ова пресуда не производи правно дејство у односу на стечајну масу тужиоца. У ставу

IV изреке обавезан је тужени да врати у стечајну масу тужиоца непокретности и то: пословни простор у приземљу, на адреси: ул. ... бр. ... у ..., која се састоји од 4 просторије трговине По+Пр који се налази на кат. парцели број ... и делом на кат. парцели број ..., све уписано у лист непокретности бр. ... КО ... – део ..., површине 756 м², уз право тужиоца да се на истој упише као власник, а уколико тужени то не уради у року од 8 дана по правоснажности пресуде, тужилац се може уписати као власник на непокретности без сагласности и пристанка туженог и покренути поступак принудног исељења туженог. У ставу V изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 2.650.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 5045/15 од 11.05.2017. године, у ставу првом изреке преиначена је пресуда Привредног суда у Панчеву 5. П.270/2012 од 21.04.2015. године у ставу I изреке и пресуђено да се усваја примарни тужбени захтев „АА“ у стечају ... и утврђује да су ништаве: Одлука Скупштине „АА“ ... од 27.03.2010. године, Одлука Управног одбора „АА“ ... од 29.03.2010. године, Споразум о судском поравнању од 22.12.2009. године и Споразум о вансудском поравнању Ов.бр. ... од 30.03.2010. године, које су закључили тужилац и тужени. Ставом два изреке укинута је пресуда Привредног суда у Панчеву 5. П.270/2012 од 21.04.2015. године у ставу II изреке и одбијена као неоснована жалба туженог и потврђена наведена првостепена пресуда у ставу III, IV и V изреке. Ставом три изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 870.000,00 динара.

Против другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Трошкове је опредељено тражио.

У одговору на ревизију тужилац оспорава наводе исте и предлаже да је ревизијски суд одбије као неосновану. Трошкове је опредељено тражио.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл. 399. Закона о паричном поступку (Сл. гласник РС бр. 125/04,...111/09), који се примењује на основу чл. 506. став 1. Закона о паричном поступку (Сл. гласник РС бр. 72/11 ...55/14) Врховни касациони суд налази да ревизија туженог није основана.

Нижестепене пресуде нису захваћене битним повредама из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о паричном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијски наводи у вези утврђеног чињеничног стања и оцене доказа, не могу бити ревизијски разлози код побијања другостепене пресуде у смислу члана 398. Закона о паричном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању тужени је са предузећем „ВВ“, закључио Уговор о уступању потраживања бр. ... од 07.12.2009. године којим је туженом уступљено потраживање „ВВ“ према тужиоцу од 38.000.000,00 динара. Предузеће „ВВ“ из ... је био купац 70% друштвеног капитала субјекта приватизације овде тужиоца и наведени уговор о уступању потраживања закључен је у време важења

уговора о продаји друштвеног капитала. Дужник није измирио овде туженом уступљено потраживање па је тужени као нови поверилац исто утужио дана 11.12.2009. године. На рочишту 17.12.2009.године овде тужилац преко прокуристе даје одговор на тужбу чинећи неспорним наводе тужбе с прилозима и предлаже да се сачини судско поравнање. Странке дана 22.12.2009. године закључују вансудско поравнање (означавајући га као судско) тако што је уговорено да овде тужилац као главни дужник у замену испуњења преда у ванкњижну својину овде туженом непокретност под називом „...“ у ... процењену на износ од 401.000,00 еура или 38.468.531,50 динара. Наведена непокретност је предата туженом у посед преко тужиоцевог прокуристе дана 25.12.2009. године. На рочишту одржаном дана 11.02.2010. године прокурита туженог је дао изјаву да признаје тужбени захтев, а 11.02.2010. године Привредни суд у Панчеву доноси пресуду на основу признања П 250/10 обавезујући овде тужиоца да плати овде туженом износ од 38.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 11.12.2009. године до исплате, као и трошкове поступка у износу од 662.000,00 динара. Тужени није изјавио жалбу на наведену пресуду и иста је постала правноснажна и извршна 04.03.2010. године. После правноснажности ове пресуде странке 30.03.2010. године закључују спорни Споразум о вансудском поравнању. Скупштина привредног друштва „АА“ ... донела је дана 27.03.2010. године Одлуку о стицању и располагању имовином велике вредности којом се верификује Одлука о стицању имовине велике вредности од 15.12.2009. године, Одлука о располагању имовином велике вредности од 23.02.2010. године, закључење Уговора о кредитирању или продаји ради исплате обавезе према Пореској управи, а такође је наведено да ће се по усвајању ове одлуке прибавити сагласност од Агенције за приватизацију за спровођење исте. Тужилац није тражио сагласност Агенције за приватизацију на Одлуку Скупштине тужиоца од 27.03.2010. године. Споразумом од 30.03.2010. године сагласно је констатовано да дужник дугује повериоцу износ од 38.000.000,00 динара на основу главног дуга и камата, да је ово потраживања утврђено правоснажном и извршном пресудом Привредног суда у Панчеву П. 250/2010 (раније П.бр. 909/09), да дужник из својих прихода не може да испуни новчану обавезу насталу из редовног пословања, те обе стране чине уступке: дужник пристанком на поравнање мења начин испуњења доспеле а неплаћене обавезе и убрзава поступак измирења, а поверилац одустаје од евентуалног покретања стечајног поступка и преузима трошкове овог поступка и одустаје од камате преко износа од 38.000.000,00 динара. На основу овог Споразума РГЗ Служба за катастар непокретности у је решењем од 22.10.2010. године дозволила у листу непокретности упис права својине у корист туженог на спорној непокретности. Првостепени суд је донео решење о покретању претходног стечајног поступка над тужиоцем дана 16.04.2010. године под бројем Ст 89/2010, а дана 11.06.2010. године под истим бројем отворен је стечајни поступак над тужиоцем.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд закључује да спорна акта Одлуке Скупштине и Управног одбора „АА“ и споразуми о поравнању нису противни принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима и као такви ништави. Међутим, усвојен је првостављени евентуални тужбени захтев па се побијају правне радње странка закључења наведених споразума о судском и вансудском поравнању и другопостављени основни тужбени захтев за побијање

изјаве заступника „АА“ о признању тужбеног захтева и радње пропуштања изјављивања жалбе, те је утврђено да пресуда по основу признања од 11.02.2010. године не производи правно дејство у односу на стечајну масу и обавезан је тужени да врати тужиоцу спорне непокретности наведене у изреци пресуде.

Другостепени суд супротно првостепеном суду налази да су спорне Одлуке „АА“ и споразуми о поравнању ништави јер су донети и закључени без претходно прибављене сагласности Агенције за приватизацију, те преиначава првостепену пресуду у том делу, а укида без враћања одлуку о првостављеном евентуалном захтеву. Такође другостепени суд прихвата закључак првостепеног суда да су испуњени услови за побијање изјаве и радњи пропуштања код доношења пресуде на основу признања и потврђује првостепену пресуду у ставовима трећем, четвртном и петом изреке.

Према оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је у смислу одредбе члана 103. Закона о облигационим односима и одредбе члана 119 - 122. Закона о стечају усвојио прво и другопостављени основни тужбени захтев и то за утврђење ништавости наведених аакта и побијање правне радње доношења правноснажне пресуде на основу признања.

Тужилац је у првостепеном поступку успео у спору усвајањем евентуалног тужбеног захтева. Постављањем тог захтева он је пристао на доношење сваке повољне пресуде у односу на постављене захтеве. Усвајањем првостављеног основаног тужбеног захтева у односу на евентуални у другостепеном поступку такође је удовољено тужбеном захтеву. Стога су ревизијска указивања туженог да је правилнија одлука првостепеног у односу на другостепени суд, беспредметна. Последице тужиочевог захтева су у сваком случају исте-да се предметна непокретност врати у стечајну масу тужиоца, а што је од одлучујућег значаја на одлучивање у овој правној ствари.

Неоснован је ревизијски навод да тужилац није доказао да постоје предуслови за подношење тужбе за побијање правних радњи од стране тужиоца у погледу утврђивања висине средстава за намирење свих поверилаца. Овај услов је прописан одредбом члана 126. Закона о стечају. Међутим у конкретном случају примењена је одредба члана 120. истог Закона, и утврђено је да су испуњени услови за побијање правних радњи на основу наведне одредбе Закона о стечају.

Спорно поравнање је закључено у оквиру рока од шест месеци пре подношења предлога за отварање стечаја. У њему је јасно констатовано да тужилац не може да измирује обавезе због неспособности за плаћање (као и да тужени неће поднети предлог за отварање стечаја). Дакле наведеним текстом поравнања се несумњиво потврђује да је туженом на дан његовог закључења била позната чињеница постојања тужиочеве неспособности за плаћање. Зато није било потребе да се та околност посебно доказује. Продајом спорне непокретности у стечају, тужилац је могао да измири своје обавезе према осталим повериоцима у складу са редоследом

њиховог намирења. Стога је правилан закључак нижестепених судова да су на наведени начин остали повериоци били оштећени јер је дошло до њиховог неравномерног намирења. Зато су ревизијски наводи туженог неосновани.

Неосновани су ревизијски наводи туженог у погледу конвалидације правних радњи прокуристе приликом доношења спорне пресуде на основу признања. Институт конвалидације предвиђен је у ситуацијама прописаним Законом о облигационим односима за ништаве правне послове, а не и за правно ваљане послове који су предмет побијања по тужби ради побијања правних радњи у стечају који је као посебан институт регулисан Законом о стечају.

Побијаном пресудом утврђена је ништавост спорних аката правног претходника тужиоца и споразума о судском и вансудском поравнању. Стога су без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари ревизијски наводи туженог у погледу висине вредности имовине у односу на целокупну имовину тужиоца отуђену у корист туженог.

Неосновано је ревизијско позивање на одлуку Уставног суда РС. Одлуком Уставног суда Уз 850/2010 утврђена је неуставност одредби члана 150-154 Закон о стечају и иста делује за убудуће. Од датума њеног објављивања у Сл. гласнику РС – 25.07.2012. године правне последице судских одлука заснованих на неуставним одредбама Закона о стечају, могле су се отклонити само у посебном поступку прописаном одредбом члана 61. Законом о Уставном суду РС. У конкретном случају то није учињено. Зато су без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари и ревизијски наводи туженог у погледу постојања претходног правног питања о законитости покренутог стечаја над тужиоцем.

Решавајући по захтеву тужиоца за накнаду трошкова насталих поводом одговора на ревизију, Врховни касациони суд је закључио да одговор на ревизију није био потребан у овој правној ствари. Стога, ови трошкови не представљају нужне трошкове који би се у смислу члана 149. и 150. Закона о парничном поступку досудили на терет супротне стране. Из тог разлога је применом одредбе члана 161. истог Закона одлучено као у ставу 2. изреке.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 405. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић